

En hoppbakke som svaier

DAGBLADET 9 JUNI 2008

AV JAN ERIK VOLD

OSLO ER EN UNDERLIG BY. Plutselig lanseres nye planer, som ikke har vært ute til offentlig drøfting, men smelles i bordet på pressekonferanse: Slik skal det bli!

Siste eksempel er rokeringen av sentrale kulturbygg som Munch-Museet, Deichmanske Bibliotek, Stenersenmuseet, Nasjonalmuseet. Et klokt grep, sier mange. Atter et angrep på østkanten! sier andre. Pengene kan brukes bedre i distriktene!

De to siste synspunktene står sentrale aktører i Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet for. Da må vi nok en gang minne om det økonomiske og sportslige vanvidd som de aktuelle Holmenkollplanene utgjør.

Hinsides politiske spilleregler går Fremskrittspartiet -- ved idrettsbyråd Anette Wiig Bryn -- og Arbeiderpartiet -- ved Rune Gerhardsen og Jan Bøhler -- inn for å bygge et top-heavy "Holmenkollen Fyr" for godt over en milliard kroner, til tross for at dette prosjektet to ganger er avvist av bystyret.

Første gang var da prislappen på halvannen milliard fra det dansk-belgiske vinnerfirma JDS Architects kom på bordet. Andre gang var 12. desember, da tre forslag var lagt fram – hvorav de to siste innebærer bevaring av dagens bakke, mens det først går for riving:

1) bygging av en slanket utgave av "Holmenkollen Fyr", kritisk punkt K 122, pris 827 mill. kr.

2) et forslag om at *storbakken* bygges i Midtstulia 500 meter sydøst for Holmenkollen, mens Kollen bygges ned til *normalbakke*, pris 527 mill. kr.;

3) en forsiktig utbygging av dagens anlegg til storbakke, med øking av kritisk punkt fra K 115 til K 117, pris 653 mill. kr.

"Holmenkollen Fyr" vil bli en prangende konstruksjon, med et frittstående ovarenn svunget over den vindblåste, ofte tåkebekranste bakkekollen. Oslos himmelprofil vil bli endret, dag og natt, ved at "fyrtårnet" skal legges i flomlys.

Dermed fraviker man forutsetningen for hvordan byen søkte en ny bakke: ”Holmenkollbakkens arkitektoniske kvaliteter og særpreg, inkludert profil, skal videreføres i en ny bakke.”

ET POSTMODERNISTISK FYRTÅRN kaller kaller arkitekt Petter Bogen prosjektet i et innlegg i Klassekampen 22. mars: ”Det er så opptatt av seg selv at hoppbakken kommer i bakgrunnen ... Resultatet er at Kollens identitet som hoppbakke svekkes ... Grepert representerer et brudd, ikke en videreføring.”

Vi vet at nye hoppanlegg legges i terrenget, ikke på bakketopper. Anleggene i Vancouver, Torino, Lillehammer følger åssiden og skjermes dermed for vind. Og -- for Rune Slagstad og andre som måtte tro det: Holmenkollen Fyr er ingen original nyskapning, men tar etter den nye bakken i Garmisch-Partenkirchen.

Petter Bogen fortsetter:

”Her ble ovarenn uten understøttelse introdusert. Slike ovarenn får et unødig stort tverrsnitt, formen blir stutt og mindre spenstig ... Dagens Kollen, slik den har fremstått i snart et halvt århundre, karakteriseres av et smekkert tilløp – smekre dimensjoner som følger med et ovarenn som understøttes.... Det er denne profilen som gjør Kollen spesiell. Vinnerprosjektet er uten referanse til stedet og tradisjonen.”

HOLMENKOLLEN FYR skal bygges i stål. Arkitekt Bjørn A. Ardø påpeker, i en artikkel i ”Teknisk Ukeblad” 7. mai, at en slik bakke, med sitt kraftige, rektangulære snitt i ovarenn, kan komme til å svaie i vind:

”Stål er sterkt, men har ganske høy elastisitet ... Da stålkonstruksjoner gjerne har høy egenfrekvens, vil det føre til at selv mindre utslag kan gjøre det umulig å avvikle et renn.”

Ingeniør Øystein Løset har vært involvert med å bygge vindskjerm mot vindkast. Han sier:

”Problemet med at tårnet vibrerer er ikke kastevinder, men mer konstant vind ... Det kan være rimelig moderat vindstyrke som gjør at tårnet begynner å svinge, når man ellers ville sendt hopperne utfor.”

HOPPLANDSLAGETS SPORTSSJEF Clas Brede Bråthen trekker seg fra brukergruppekomiteen i protest mot de nye planene. Han mener han har hele hopp-Norge bak seg i kampen for en mer hoppvennlig Holmenkollbakke. På fjernsyn sier han 22. mai til TV 2 Sporten:

”Tre ting er viktige for oss: En fremtidig konkurransearena, et helårs treningsanlegg som har vind- og værsikring og at det er rekrutteringsanlegg. Pr. idag har ingen av de kriteriene innfridd nevneverdig.”

Han blir spurt:

-- Du vil ikke være medansvarlig for dette prosjektet?

-- Nei, svarer en klokkeklar Bråthen.

AV DE TRE FORSLAG lagt fram i bystyret i desember i fjor, ble forslag 3 vedtatt, det om en *moderat* utbygging av dagens Holmenkollen til en storbakke. Ikke desto mindre har idrettsbyråd Anette Wiig Bryn kontaktet med JDS Architects for at de skal videreutvikle konseptet med Holmenkollen Fyr, som forutsetter riving av dagens anlegg.

Dette er en omgåelse av bystyrets vedtak. Ingen har reagert. I den offentlige planbeskrivelsen lagt fram 14. april figurerer Holmenkollen Fyr i en *light* versjon, med bakkestørrelse redusert til K 117. Altså to meter lengre enn dagens K 115. Prisramme 920 mill. kr.

Samtidig har Rune Gerhardsen og Jan Bøhler gått ut og krevd staten, ved kulturminister Trond Giske, om en tilleggbevilling på 300 mill. kr. for å få til dette. Staten har allerede gitt 120 mill. kr., den største bevilling til et enkeltanlegg noensinne.

Man bør altså regne med at det aktuelle prosjektet kommer på minst 1,2 milliard kroner. Da er vi meget nær det opprinnelige prisoverslaget på 1,4 milliard.

Det er et sportslig og økonomisk, demokratisk og byhistorisk feilgrep å satse på et anlegg hopperne ikke vil ha. Rune Gerhardsen har tidligere ødelagt rekrutteringsmulighetene for skøytesport i hovedstaden. Nå tar han hoppporten.

LØSNINGEN LIGGER snublende nær: Behold Holmenkollen som normalbakke, bygg terrengbasert storbakke i Midtstulia (forslag 2). Dette er en halv milliard billigere, bakken vindskjermes av granskog, treningsbakker reises i samme skråning, langrennsspor følger på

sletteområdene, kombinert renn kan avholdes på en og samme arena, tåkeproblemet reduseres ved at bakken ligger lavere og i kuldslått li, med snøkanoner kan hoppesongen kan vare i 5-6 måneder. Den tradisjonelle Holmenkollsøndagen kan avholdes i bakken som ligger der i dag.